

Markovics Anita: FITOCÍDIUM

Kezdetek

Senki sem tudta, hol kezdődhetett.

A Földre zúduló meteoritok hatására talán? Vagy az esővízbe került szennyezőanyagok miatt? Az országok közötti atomháborúk is megtették hatásukat, nem beszélve az űrfegyverkezés fokozódásáról. A gyárok mindenhol fegyvereket ontott

ak magukból, a tévéből és az utcai kivetítőkől agresszió ömlött a világra. A nemzetek az egymástól való rettegésre voltak trenírozva.

Sok-sok évtizeddel ezelőtt, amikor a munkahelyek megszűntek, és mindenkit katonának soroztak be, tekintet nélkül a nőkre és a gyerekekre is, az élelmiszeripar tökéletesen robotizálva lett, csakúgy, mint a mezőgazdaság minden apró leágazása, így az emberek figyelme végre tökéletesen a technika felé fordulhatott. A technikai vívmányok egymás sarkába értek, a nanotechnológia és az űrfegyverkezés újdonságai sosem látott burjánzásnak indultak. Elérkezett az az idő, amikor a tengereken, a földeken és a levegőben lévő gépek száma először meghaladta, majd rövid időn belül sokszorosát tette ki a Földön élő embereknek. A médiából ömlő katonaállami hírek, az összecsapások, a nemzetek harcai mellett eltörpültek azok a kis rádió- és tévéadókon fel-felbukkanó hírek, amelyek különös balesetekről számoltak be. De ki is figyelt volna fel ilyen világban néhány egyszerre különleges és furcsa halálesetre, amikor naponta lombikokban tízezrek fogantak, hogy csatamezőkön eshessenek el országuk dicsőségére?

A nagyvárosok hulladékszállítása régóta akadozott már, a kisebb utcákba a forgalom belebeletömörítette az otthagyt szemetet. A szerves és szervetlen hulladék elegyének bűze áthatóan hömpölygött utcáról utcára, ám mivel a szeméthalmokból növények ütötték fel a fejüket, a hatalom úgy döntött, jobb hagyni ezeket, mivel oxigénellátásra nagy szükség volt a bolygón, hiszen az amúgy is megtépázott és túlterhelt termőföldeken túl minden talpalatnyi területet már beton borított. Így történhetett, hogy a csírák gondtalanul bokrokká, majd fákká cseperedhettek, óriás lombkoronát vonva maguk köré. A csapadékos idő még inkább elősegítette növekedésüket, és ha valaki emlékezett volna, bizonyára a hajdani esőerdők

növényzetéhez hasonlította volna ezen fákat és cserjéket, melyek húsos és ernyős leveleikkel minél több erősen légszennyezett és olykor radioaktív vizet irányítottak gyökérzetük felé.

Agresszív növények

Az utcákon burjánzó agresszió elől hol védelmet nyújtottak a félelemtől reszketőknek, hol pedig leshelyet biztosítottak a késsel és karabéllyal portyázó bandáknak. Fotoszintetizálás közben óriás leveleik nem csak széndioxidot és oxigént forgattak, de elkezdtek beszívni a mirigyek által levegőbe került váladékokat, a félelem és az agresszió átütő szagát is, majd magukévá tették azt is, mint minden szennyet, amivel találkoztak.

Növények emberek ellen

A szűk utcákból egyre több, nem bandatámadásra jellemző haláleset híre kelt szárnyra. Előbb kis helyi adók számoltak be néhány esetről, amikor hulló levelek éles élei estükben embereket csonkítottak meg, majd a csonkítások egyre bizarrabbul pontosak lettek: milliméter pontos lefejezések, félbevágások és felnégyelések követték azokat, a liánokba pedig egyre nagyobb számmal akadt be néhány motoros, vagy járókelő.

Mire a kormányok feleszméltek, hogy új ellenség támadt, már késő volt. Hiába próbálták a túlszaporodott gyilkos növényréteget vegyszerekkel permetezni, az csupán olaj volt a tűzre: a tökéletesen ellenállóvá vált növények a még több vegyi anyagtól csak erősebbé és még inkább agresszívvá váltak, spóráikat pedig messzire vitte a szél és a hatalmas esőzések. A spórák és a magok vidáman úsztak tova folyókon, át egészen a tengerek öbléig, és tovább. A sós vízzel keveredve újabb, immár tengeri alfajok alakultak ki, amelyek vidáman ringatóztak először csak a torkolatok környékén, majd később már a mélytengerek mélyén is. A harc a növények ellen csődöt mondani látszott, az emberek növények általi gyilkolása kimondhatatlan méreteket öltött, egészen addig, amíg a népesség száma drasztikus csökkenésnek indult.

Később már nem csak nagyvárosi támadásokról lehetett hallani, egyre több tengeralattjáró tűnt el titokzatos körülmények között, majd később hírek érkeztek lezuhant drónokról és látszólagos ok nélkül lezuhant és összetört alacsonyan szálló felderítő repülőgépekről is. A dús, trópusi növényzet előretörése pedig csak egyre folytatódott.

Néhány emberöltővel azután már csak a gépek zakatolása hallatszott, idővel pedig az is elhalt a trópusi növények fojtó indáinak ölelésében: megannyi alkatrész hevert szanaszét verve a földön, amelyet a síri csendben hamarosan sűrű moha lepett be.

Növények egymás ellen

Egyes agresszív afrikai méhfajok rohamos gyorsaságú terjeszkedése miatt, vagy talán az evolúció folyamatos továbbhaladásra készítetése végett időközben a növényeknek egy teljesen új generációja jelent meg. Mivel nem volt több lemészárlásra váró ember vagy állat, a földből származó ásványok viszont gyengítették erővel és tesztoszteronnal megduzzadt leveleiket, ezért tápanyagigényeik radikális változtatásokra szorultak. Az új mutánsok — talán a sok állati eredetű fehérje miatt — sokkal inkább állatokra, vagyis helyesebben szólva inkább emberekre jellemző viselkedésmintát kezdtek el követni, noha ugyanúgy helyhez voltak kötve, mint elődeik. A több humanoidot elfogyasztott növények elkezdtek társaik életére törni. Felvirágzott a növénykannibalizmus. A szelídebb növények egymást követően estek martalékaul fejlettebb, erősebb társaik kegyetlen étvágyának.

Végül a Föld a világűrben nézve olyan lett, akár egy nagy buja, önmagát fogyasztó száj. A magasból békésnek tűnő őserdők közelebről szemlélve saját magukat falták fel.

Nem volt megállás

Újabb, még ennél is agresszívebb mutáns növényfaj jelent meg, melynek különös sajátossága volt, hogy korlátlan gyökérrendszerével a termőtalajban bármilyen távolságra el tudott terjeszkedni. Míg fent egyre sokasodó törzsei, ágai, levelei és virágai falták veszettül a többi növényt, már az utolsó család vad afrikai méheket sem kímélve; addig a gyökérzet a föld alatt burjánzott szét hirtelen erős növekedésnek indulva.

Bevégeztetett

Eljött az a nap, amikor a Föld bolygó egyetlen nagy pulzáló növényként terpeszkedett. Az évszázadokon keresztül hallható növényi csámcsogás és az emésztési hangok végleg elültek. Már csak a szél süvített kihaltan a kontinenseken átívelő, gigászi organizmus tagjai között. Hiába keresgélt ezer és ezer kilométereken át saját lombjai alatt, többé már nem volt mit felfalnia. Gyökerei között, melyek már a bolygó minden tápanyagát felszívták, csupán az élettelen kövek heverték tehetetlenül.

Tudatra ébredés

A Növény egy idő után iszonyatos éhséget érzett. Ráébredt, hogy ismét változtatásokat kell eszközölni, különben hiába lett ily gyönyörű és ily hatalmas, a bolygó egyedüli ura és parancsolója, táplálék hiányában nemsokára kipusztul. A kizárólag saját céljai elérésére felállított intelligenciája sejtszinten kezdte el átalakítani gyökérzetét, melyek sikeréhez a meditatív csend még inkább hozzájárult. A gyökereket elkezdte még erősebbé tenni, s azokon egyfajta marcona száj- és rágószervek képződtek, olyan mértékűek, amelyek alkalmasnak tűntek a sziklák összeroppantására.

A bosszú

A hajdani Földön élt kutatók közül soha senkinek nem jutott eszébe, hogy a kövek intelligenciájáról folytasson diskurzust. Tulajdonképpen ezek nem élőlények, csupán tárgyak: nem éreznek, nem lélegeznek, nem változnak évezredekken keresztül; létük nem nevezhető semmiféle szempontból sem tevékenységnek, vagy élőlényként történő létezésnek, hiszen csak melegednek és hűlnek a Nap hőmérsékletváltozásának fényében, esetleg szétaprózódnak a szél erózióra hajlamos, bár millió éves munkája során, vagy olykor vetődnek, gyűrődnek, de ez is, épp mint a többi: csupán természetes folyamatok következménye.

Tévedtek

A Növény utolsó átalakulását már nem bírták nézni. Kiderült, hogy minden kő emlékezőtehetséggel és raktározási képességgel bír: ásványi szerkezetükben életük minden egyes percét — az Ősrobbanástól egészen mostanáig — rögzítették. Beléjük égett ekképp a Pangea minden nyugalma, az ősszállatok születésének és halálának békés körforgása ugyanúgy, mint az, amikor megjelent az első ember és az első szándékos gyilkosság, vagy akár az első tudatukra ébredt növények önző gonoszsága. A kövek olyanok voltak, akár Isten ujjlenyomatai térben és időben.

Most azonban a kövek, sziklák, ásványok és minden hasonló nemű anyag tudatára ébredt. A növények egész bolygót elsöprő háborúját látva nem akarták úgy végezni, mint gyengébb társaik.

A gyökereken megjelenő hatalmas rágószerveket észlelve először a Grand Canyon sziklái kezdtek önmaguktól meginogni. Elképesztő nagyságú és súlyú sziklatömbök kezdtek el

zuhogni a falakról, ketté csapva a földből kibukkanó zöld növényzetet. Hatalmas kőzuhatag indult el előbb Észak-Amerikából kiindulva, majd áttérjedve Peru hegyeire. A Himalája is megmakacsolta és harcba hívta magát, akár Afrika hegyei. Egy idő után akkora porfelhő kerekedett, hogy már mindenütt csak hatalmas puffogásokat lehetett hallani. A Növény, mivel helyváltoztatásra képtelen volt, tehetetlenül feküdt egyre inkább összetörve a kőtömbök súlya alatt. Amikor gyökerei már teljes mértékben szétkaszabolva heverték szerteszét a bolygón, és dús leveleiből és erős ágaiból már hírmondó sem maradt, a kövek megnyugodtak. Ahogyan a levegőben keringő lassú por leülepedett, a táj teljesen új arcát mutatta, új hegyek, új dombok és új síkságok keletkeztek mindenütt. A kövek elégedetten tekintettek körbe, és a lenyugvó napfény fényében, miközben lassan kihűlni indultak, mintha még egymásra mosolyogtak volna. Örömmel konstatálták, hogy minden visszaállt a régi kerékvágásba. Alig várták, hogy évmilliók álomra szenderülhessenek ismét.

Eközben

Eközben az óceán mosolyogva nézte a pusztítást. Alig kivehető, ismerős érzés rántotta össze mélyét egy pillanatra, de most nem akart emlékei között kutatni, hol és mikor érzett ilyet először. Úgy tűnt, most csak boldogan hullámszik, ahogy a Föld békéje és egyensúlya ismét helyreállt.

Nem sejtette, hogy az a moccanás a mélyében sok milliárd év óta ismét az első egysejtű.